

I. J. N.

At thet må hållas orådeligit i närwa-
 rande Fädernes- landes sakra / flyttia
 sig och sin egendom / ifrå sina förrätt-
 ningar och hemvist i Stockholm / til andra
 orter i Riket:

I.

Såsom thet är ett werck / af Gudz beshunnerliga nådi-
 ga försyn och styrelse / hwarest the / som sig Hö-
 nom förtro / skola hafwa sitt tilhåld; hwad förrätt-
 ning them åligger; och hwad them öfvergå skal:
 altså wore thet / när ännu vnder Gudz Ålsinäch-
 tiga tilhielp / medel och råd till beskydd finnas / ett wan-
 hopp och misströstan / på ofwanbenrte sätt at flyttia til en
 annan ort. Gudz råd genom David / Psal. 37. v. 3. som
 tienar både emot fruchtan och emot otolighet / lyder så:
 Haf hopp til HERAN / och gör thet gott är: blif
 i landet / och fød tigh redeliga. At medh Landet för-
 stås också Städer / i hwilka man boor / är at sluta thet af /
 at man skal bo medh förtrostan / (ty så brukas ordet
 5. Mos. 33. v. 28. Ordsp. 2. v. 21.) thet man sig redeligen föda
 kan: Hwilket skeer widh hwars och ens hemvist och orden-
 teliga handtering / antingen i Städer eller på Landet.

Här widh kan sägas : The äro lijkwål befrjade för sien-
 dens

dens wåld / som ifrå gråns- orterna hafwa gifwit sigb vndan; så swaras: Ja (1.) när en grym och barbarisk fiende är så när / på samma land / och hafwer öfwerhanden / så söka billigt the säkerhet medh flycht / som ett åro satte til at söhta; Hålst (2.) tå ock fästningarne åro förlorade / frigymachten förskingrad / samt (3.) någras huus och städer afbrånde.

II. Kan then / som i thessa bedröfweliga tider wil söka Gudh / medh samdrächtiga böner och i annan offentelig Gudztienst / ingenstädes finna thet til så stoor beqwåmlighet / som här i Stockholm: the ju som tilförene här hafwa haft sina hemwister; och är thet som David nåst widh the förra orden fogar: *Haf tina lust i HERranom / Han skal gifwa tigh hwad titt hierta önskar.* Wår allmänna önskan / vnder Gudz behagh / är / at i frjhd få Honorn tiena: Thet at ernå / moste wij hafwa lust i HERranom / i Hans heliga ord / Psal. 1: v. 2. och i Hans nådiga stickelse medh oss / Psal. 73: v. 28.

III. Åro store städer beshnnerlige bewitt af Thens Allrahögstas nåde och macht; thesföre ock Ninive / reda för thes omwändelse / kallas Gudz stadh / i anseende til thes widd / tre dagzresor stoor / Jon. 3: v. 3. Hwarföre ock HERren låter sigb beshnnerligen om sådana stora städer wårda: som Han ock thet låt see widh nu berörde stad / at Han til thes bättring och förskoning / en så kraftig omwändelses nådh wille bewisa / i thy Hans barmhertighet war tilförende bewekt af thes många inwånare / och ibland them 120000. barn / c. 4: v. 11. Så måge wij ock tänckia / at Han om thenna stadh en ganska stoor försorg drager / therest så många tusende af Jesu återlöste / och genom Doyet i Hans förbund tague meniskior / lefwa; Han ock / til thenna stadz förkofring och prydnung / så mycken wålsignelse i lång tid beståndt hafwer. Thet är wål sant / at ganska många och grofwe syn-

synder gå här i swang / (hwarom / och om stora städers oslycka / sedan skal förmålas;) Men som HERren icke hastade til Sodoms förstöring / utan hade på Abrahams förbön welat skona then stadenom / om ther hade sunnits tjo rättferdiga; så wiljom wi förmoda / at genom then himmelska Evangeliska läran / som af Gudz nådh / Lofwat ware Hans helige Namn! här läres / också någre fromme bewaras til saligheten: och således äro dyrt räknade i HERrans ögon / at Han för Jesu förbön / of Sin nådh bewisar. I anseende til thet syndiga wäsendet / kan thenna staden jämnföras medh Sardis i Johannis tjd / Uppenb. 3: v. 1. men doch woro ther någre fåå namn / thet är någre personer / som sin kläder icke besmittat hade / och skulle wandra medh HERranom Jesu i hwita kläder. The öfriga låter Han ther / medh en alsware förmaning / upwäcktas til en andelig wako / v. 2. och til en skyndsam bättring / v. 3.

IV. Of bår ibland mycken annan / Then Stora Gudens och Skaparens Nådh och stickelse / medh wyrdsama hiertan erkänna: At thenne staden hafwer then *situation* och belägenheten / at han i anseende ther til / kan räknas ibland the tryggesta orter i Riket: allenast wi icke i wår obootsfärdighet thet förorsaka / at om of warder sagt / som om Gudz folcks fiender säges: **Theras Bestärm är gängit ifrå them / 4. Mos. 14: v. 9.** Utan at wi i sann omwändelse / bättring och förtrostan måge säga: **HERren Zebaoth är medh of / Jacobs Gudh är wårt beskydd / Psal. 46: v. 8 / 12.** Så wil Han ock wälsigna the lekamliga medel / som til ortens förswar vnder Hans bistånd kunna brukade wara: Emedan

V. Wår nådigste Höga Öfwerhets bepriseligste omsorg anwändes ther på / at sättia thenna staden / för ganska många orsakers skull / vnder Gudz hand / i möjeligaste *defension*. The som nu wilja flyttia sin egendom här ifrå / the förminsta theras modh

579
 modh / som staden medh Gudz macht förswära tänckia: ty se-
 dan thet bästa är bortfördt / som jennwål til en deel kunde lända
 til the stridandes behof och styrckio / håller man thet som är
 qwart / af mindre wårde / än at the sigh thesfore så mycket
 wåga wille.

VI. Måge wij af Then stora Gudens nåde emot oss / och
 Hans rättwisa emoot fienden / giöra oss gott hopp / at Han ett
 tilståndier honom hans högmød: så Czaren förwth hafwer så
 öfwerdådeligen sigh förhåfwet / sagt och skrifwa låtet; som thet
 ock i the omlopande tryckta tidender finnes / huru han wil be-
 mächtiga sigh Stockholm / 2c. Esaias tog the ord / som the två
 Juda Konungens fiender / Rezin Konungen i Syrien / och Pekah
 Remalia son / Israels Konung / i sin stolthet hade vthkastat / för
 ett kraftigt skåål at fulla hans råd hoga / Esa. 7: v. 2. ty the hade
 sagt: v. 6. Wij wilje vp til Juda / och försträckia honom /
 och skifta of emellan / och giöra Tabeelsson til Konung
 ther inne. Swilket bägge Konungarnas högmødiga förslag /
 kom af thet the hade i något öfwerhanden öfwer Juda / och taget
 många til fånga / 2. Chron. 28: v. 5 / 6. Men theas stolte ord be-
 möttes af Gudi således: så säger HERREN HERREN: Thet
 skal intet så bestå eller så skee / nemil:n som hotades åth Juda
 och Jerusalem / utan åth sielfwa Syrie hufwude Damasco /
 och Damascos hufwude Rezin; samt Ephraims hufwu-
 de Samarien / och Samariens hufwude Remalia Son /
 v. 7 / 8 / 9. Swilket Gudz hoot / efter thenna vthtolckning / emot
 the trofuga bägge Juda fiender så fulbordades / at Rezin Ko-
 nungen i Syrien blef kort efter dräpen / och Damascus intagen /
 2. Kon. 16: v. 9. Amos. 1: v. 5. samt Pekah Remalia Son / af sina
 egna ihjålslagen / sedan hans land war intaget och hans folck
 bortfördt / 2. Kon. 15: v. 29 / 30. Ty blef thet förwth sagt af HER-
 ranom til Juda Konungen / så han war i fahran: Wahra
 tigh / och blif stilla / fruchta tigh intet / och titt hierta ware
 oförsträckt för thessa två rykande släckbrandar: nem-
 liga /

374

liga / för Rezins och the Syrrers / och Kemalia sons wre-
 de / Esa. 7: v. 4. Sammaledes när then gudfruchtige Juda Ko-
 nungen Hiftia / blef hårdeligen af Sennacherib i Jerusalem an-
 satt / sedan fienden the fasta städer hade intagit ; samt bedröf-
 wad öfwer många hådelse och vndfäthelse . ord emot Gudh och
 emot staden Jerusalem ; at HERren ej skulle kunna befria
 Jerusalem ythu hans hand / 2. Kon. 18: v. 35. då blef Konun-
 gen af Prophetens swar besynnerligen således föråkrad :
 Thersfore säger HERren om Konungen i Assyrien altså :
 Han skal icke komma i thenna staden / och ingen pül skiuta
 ther in / och ingen sköld föra ther före / och ingen wall
 upkasta ther omkring / c. 19: v. 32. Man läse widare hwad
 Gudh både sade och gjorde til stadens förskoning. Så måge wij
 ock tänckia / at wår fiendas högmotiga taal och boot misshagar
 Gudi ; och at Han oss / om wij giöre bättring och troligen
 bedia / i thenna staden af nåde beskärmandes warder.

VII. Så kan ock ändteligen thet vnder Gudz heliga behag /
 gifwa ett gott hopp om en hugnelig trygghet och Gudome-
 ligt beskydd / här i Kongl. Residentz staden : at then Allsmäch-
 tige hafwer ofta bewijst en synnerlig hielp at befria sådana
 hufwud . städer ; sedan the omliggjande länder / the mindre
 städer / ja ock ofta fäste slott äro intagne. Keijserlige Residentz
 staden Wien / blef år 1529. af en stoor Turkisk macht belagd :
 sammaledes år 1683: men bägge resorne vnderligen befriad.
 Andre exempel kunna ock anföras / huru the efter men-
 nisko wijshet och macht författade anslag / som hafwa warit
 i wercket / at bemächtiga sigh Residentz städer / äro af HER-
 ranom Gudi förhindrade.

Doch likwål / som thet ock af Gudz ord / samt af förra och senas
 re tidens Historier är kunnigt / huru Gudh hafwer låtit Sin
 rättwisa wrede gå öfwer stora och fasta städer / så at thet nu an-
 förda / ingalunda bör lända til någon köhlig säkerhet / utan at
 betaga ett in för Gudh tröstlöst flyttiande ; altså hafwe wij /

jämte the vnder Thens Höghas styrelse/medh behörig försich-
tighet och flit/ tidigt til förswar anstälta/ samt medh förstånd
och modighet i rättantid/medh Gud; hielp! werckstälta försat-
ningar/at estertänckia: hwad å wår sida är af nöden/ til at här
hafwa Then nåderika Gudens Allsmåchtiga beskydd: näml.

1. At hwar och en/ i hwad stånd han ock lefwer/ och af Gudi
satt är/ arbetar emot the grofwa vppenbara synder/ som i
thenna staden tagit öfwerhanden/ hwilka förtörna Then he-
liga och rättwisa Guden/ och bedröfwa the froma. Såsom thet
styggelige afguderij/ medh satans anropande/ i swordom och
önda önsknigar; Gud; namns misbruk i Eder/ och elles lätt-
sinneligen; Hans ord; och heliga tiders föracht; oråträdighet/
okärlighet/ egennyttighet/ högfärd i nymodiska och kostbara
kläder/ horerij/ dryckenskap ic. At alt sådant motte kunna
dämpas. Jerusalem blef ock tilförene förestält/ såsom två
resor af Gudi härligen beskärmat; men thet är ock två resor
af fienden öfwerwunnet och förstördt/ för thes framhårdelse i
sina stora misgjerningar. Jeremias förwänter måst i heela
sin book Judomen theras ondsko och olydno; och widh slutet
beskrifwer han Jerusalems första förstöring/ såsom thes wäl-
förtienta straff. Then andra förstöringen drogo the öfwer sigh
medh haat emot Christum och Hans Evangelium/ the full-
borda sina synder altid / ty är wreden kommen öfwer
them til ändan/ 1. Thess. 2: v. 14/ 15/ 16.

2. Så måste ock hwar för sigh strida emot sin synda, art
och wahna/ hwar medh han ock i fördolda synder weet sigh
reeta Gudh til wrede: hwilka HERren Gudh seer/ ehuru
the i löndom/ ja/ när the ock allenast i hiertat skee; och för så-
dant behåller han onåde emot the obootsfärdiga; ty förma-
nas wij: Lägger bort edars hiertans förhud/ I Juda
män och Jerusalems inbyggjare; på thet min grymhet
icke skal vthsläckia kan/ för edra ondsko skul/ Jer. 4: v. 4.

3. Alle i gemeen/moste vndsty ett säkert och vpplygt wäsende/
i maat / dryck / kläder och i alt vngänge: ty alt sådant för-
gwäfwet omwändelsens vpsåth/ och skyndar på straffet. Fräl-
sermannen nämner Luc. 17: v. 26 -- 29. the menniskiorwerck/ som
elljes kunna vara lossige / men när straffet i Noe och Loths
tid/ war them genom thessa heliga män förkunnat / 2. Pet. 2:
5/6/7/8. ja/hängde them öfwer hufswudet; och the doch såda-
na werck i vppighet/vthan fruchtan för Gudz hoot/ idkade/ war
theras ofärdz tid när/och thet onda som them förestod/
skyndade sigh/ 5. Mos. 32: v. 35. 2. Pet. 2: v. 3. Wij hafwa för
ögonen våra egnas olycka. När städerne Riga/ Narfwen
och Wibborg / vthi sina första belägringar blefwo af Gudt v-
derligen hulyne och beskyddade / blefwo the ther efter säkre/ och
så gicl sedan olyckan öfwer them. Man märkte ock 1709. och
1710. när våra omgränsande fiender of deels angrepo / deels
woro i närmaste wercket ther til / at hoos folcket på thenna si-
dan/ war någon fruchtan och räddhoga/ som dref them til böne;
men nu äro the i en swår säkerhet infösde: hwar ifrå wij tidigt
måste vpså/ om wij wilje vndgå förderfwet / Esa. 22: v. 13/ 14.

4. Emedan thetta alt/ af Gudz nådh/ genom Hans Ordz
kraft/medelst troгна Lärars nytt/bör befrämjas: så warda rätt-
finnige Ordets tienare / i sina predikningar/ och widh tienliga
tilfällen/ medh alswar och åhoga vtväckiande intwänarenas
hierta til en sann omwändelse och bättring; lämpande ther til
the ordenteliga texter; samt i welo predikningarna vthwälja
ther til tienliga språk at affhandla.

5. Såsom thet är Gudz betalning/ at sökia Honom i nödene
om hielp och bistånd/ medh böner och åkallan/ så måste i then
offentel. Gudztiensten/ the ester Kongl. Kyrkiolagen c. 12: s. 2.
af Gudz ord författade almänne/ til närwarande fabr. lämpa-
de böner / ej förbyggas; thet ock är af Kongl. Maj: t stadgat
widh Handboken: utan ordenteligē af pred. stolarna föreläsas/
och Åhörarena medh påminnelse vpväckias til andacht; så at
ej eller i sådant må ibland of sökias ett nytt maneer. 6.

6. Wore at önska / thet then förra flüt at sammankomma i afton
 bönstunderna / motte finnas hoos Inwånarena / så som thet hugnelin skedde
 i förra frigtiden / ifrå 1675. Så kunde wij och af Gud; nådh wänta en så
 glad och gång / som tå thet på fölgde. Om och the af mera anseende / så
 Andelige som Wärdslige / motte föregå then gemena hopen medh gott exem-
 pel i thetta: hwilket doch Gudi klagat nu ett skeer.

7. Och som thet är Gud; wilja / at man skal alltid bedia och icke
 förtröttas / Luc. 18: v. 1. så wore wäl / at then gamle gode seden / som
 och i Kyrciolagen är stadfast Cap. 12. s. 3. at man medh klämningar up-
 lyfter sitt hierta i böne- suckningar för Öfwerheten / och om frid och roliga
 het / ic. hwilket then stolte werlden nu hafwer bortlagt / och thet före så lång
 tid saknat Hans Maj: Konungen / och then ädla friden. Sammaledes
 at hemma i husen efter anförda cap. s. 1. hafwa medh sina barn och huusfolk
 sin böne- andacht / afton och morgon / och jämte andra böner / äth minstone en
 gång om dagen / läsa then / som i wåra öfwer sedda Psalm- och böne- böcker
 finnes i then femte delen / N: 03. kallad: En böön i stoor motgång. Om wij
 wilje medh Hiffia see at wår stadh warder frälst / så måste wij trågit sölia
 HERRan medh böner; och om wij begäre / så som the Dinewiter / warda
 förskotte för vndergång / så måste wij / dönsedt thet läkra wåsendet i
 wår tid / icke lider andra theras bättrings medel och bewijs; doch oundgängel.
 them efterfölja i thetta: Ut wij ropa stadeliga til Gudi / och hwar och
 en wänder sigh ifrå sinom onda wagh / och ifrå sina händers ondsko /
 Jon. 3: v. 8. Skulle wij wilja förlasta thessa Gud; råd; och i wåra lösliga
 och syndiga förslag / tänckia medh flyttande / i wår obotferdighet vndgå HER-
 rans hand / blefwo Gud; wrede fast mera öfwer oss förölad. Efterföljom
 doch HERRans råd; gifwit them i Jerusalem / som sökte en så fång vndflycht /
 hwilket i Prophetens språk så lyder: Ty så sager HERRen HERR-
 ren / Then Selige i Israel: Genom omwandelse och stilla blifwande
 skolen I warda frälste: vthi stillhet och förtröstan skal edar starkhet
 wara: 2c. Esa. 30: v. 15. Gemwål Christi förmaning: Så waker nu alltid
 och beder / at I mågen vndfly alt thetta som komma skal / 2c. Luc.
 21: v. 26. Men HERRen skal wara Sino folcke en tillflycht!
 Joel. 5.

J. G. E. A.

Stockholm then 1. Marii 1714.